

Sibutol 398 FS je mořidlem, u něhož je uvedena účinnost i na sněť prašnou pšeničnou a obě sněti z rodu *Tilletia* (sněť mazlavou a sněť zakrslou).

Registrovanou účinnost na prašnou sněť ječnou mají všechna mořidla uvedená v tab. č. 3.

Tab. 3 Účinnost mořidel na prašnou sněť ječnou.

Přípravek	dávka (l/t)	sněť prašná	pruhovitost ječná	hnědá skvrnitost
Maxim Star 025 FS	1,5–2	+	+	+
Premis 25 FS	1,5	+	–	–
Premis Universal	1,5	+	+	–
Kinto Duo	2	+	+	+
Lamardor FS 400	0,2	+	+	–
Raxil 060 FS	0,5	+	–	–
Raxil TNT	1	+	+	–
Vitavax 2000	2,5–3	+	3,0 l/t	+

Kromě mořidla Maxim Star 025 FS je lze používat i pro ozimou pšenici. Lze předpokládat, že budou mít i účinnost na prašnou sněť pšeničnou. Ale v našich podmínkách registrační zkoušky na tuto chorobu neproběhly.

Závěr

Mořidla jsou specifickými pesticidy, jejichž účinnost většinou nelze nahradit aplikací jiných fungicidů či insekticidů. Jejich sortiment se postupně rozšiřuje a tak kromě mořidel na sněti z rodu *Tilletia* (*tritici* – mazlavá a *controversa* – zakrslá sněť) a *Ustilago* (*tritici* – prašná sněť pšeničná, *nuda* – prašná sněť ječná), máme mořidla s účinností na plíseň sněžnou, přenašeče viróz obilovin, choroby kořenů (*Gaeumannomyces graminis*) a ve zkouškách jsou i mořidla proti některým jiným chorobám pat stébel.

Mořidla představují v současné době velký segment pesticidní chemie a je nutné kvalifikovaně rozlišovat v jejich použití. S tím souvisí i znalost odrůdové citlivosti a také evidence výskytu chorob v rámci zemědělského podniku.

S výskytem prašné sněti na pšenici u nás je třeba v současné době počítat. Při hodnocení zdravotního stavu rostlin pro výrobu certifikovaného osiva je třeba hodnotit výskyt snětivých klasů a výsledky musí brát v úvahu i na čistících stanicích při volbě mořidla.

Bude nutné vyzkoušet u ozimé pšenice i mořidla vhodná pro ozimou pšenici, která účinkují na prašnou sněť ječnou a která jsou pravděpodobně účinná i na prašnou sněť pšeničnou.

Výsledky byly získány za podpory MZe ČR v rámci projektu NAZV QH 71105.

Aktuální situace na trhu s obilím z pohledu mlýnů

Filip, P., Svaz průmyslových mlýnů ČR

Výsledky letošní sklizně obilovin u nás i ve světě jsou velmi dobré. Každého hospodáře proto zajímá jaké budou podmínky pro realizaci své produkce na trhu, jaká bude bilance nabídky a poptávky, a jaké lze očekávat ceny. Tento příspěvek byl zpracován ve 42. týdnu 2011 a do této doby se projevuje postupný pokles cen a jejich kolísání. Přesto není zcela jisté jakým směrem se ceny obilovin vydají v dalších týdnech.

Všem je nám jasné, že cenový vývoj je mimo možnosti našeho ovlivňování. Rozhodující jsou světové ceny, na které má vliv nejenom světová bilance obilovin a světového obchodu s obilím, ale také vývoj na akciových trzích, jinými slovy ekonomická situace velkých zemí. V posledních čtyřech letech jsme svědky významného kolísání cen od minimálních až do podnákladových cen, po skokovém zvýšení na historicky jejich nejvyšší úroveň. Jestliže se například hlavní výrobci a exportéři potýkají s nepříznivým počasím, je evidentní, že ceny obilí dosáhnou rekordní výše. Ke zvyšování dochází také vlivem situace na finančních trzích. Rovněž se očekává zvýšená poptávka a jiný pohled na biopaliva. Ukazuje se, že diskuze na téma potravin versus paliva bude v nadcházejících letech stále žhavější a důležitější, pokud se nezmění pohled politiků na koncepci biopaliv.

Novým moderním slovem v obilnářství se stává „řízení riziko“. Jedná se o řízení cen, řízení protistrany i řízení potřebných výhod.

Ve švýcarské Ženevě se konala v listopadu 2010 celosvětová konference o obilí 2011, na níž se prognózovaly strukturální změny obilního i finančního trhu v příštích letech. Bylo zde konstatováno, že svět stojí v příštích letech před strukturální změnou finančních nástrojů v oblasti obilí a varováno před dalšími výkyvy. Světové ekonomické fórum ve švýcarském Davosu upozornilo na nutnost přísnější regulace spekulativních obchodů s komoditami. Francouzský prezident Sarkozy na tomto fóru přednesl návrh na zpřísnění regulace trhu potravin a zřízení spekulativních obchodů zřízením rezervních fondů v jednotlivých zemích. Nejlevnějším řešením se politikům jeví regionální soběstačnost a dlouhodobé obchodní vztahy, které umožní plánování zemědělské produkce.

V takovém případě by bylo možné ovlivňovat trh přímo subjekty trhu s určitým vlivem státu či společenství. Proti těmto názorům stojí obchodní firmy a mezinárodní obchodní organizace. Ty naopak navrhují odstranění překážek růstu produkce a zastavení využívání produkce obilovin na výrobu pohonných hmot. I Česká republika se hlásí k volnému trhu bez regulací. Jiní politici vidí jako zásadní investice do zemědělství v dosud zanedbané Africe i na jiných místech.

Kde je pravda napovídá již v současné době praxe obchodování. Letos je trh ovlivněn jednak dobrou a přebytkovou úrodou a také návratem Ruska na světové obilní trhy. Uzavření obchodu Ruska do arabských zemí za nižší ceny než byly nabídky z USA a Evropy začaly snižovat cenové hladiny obilovin.

Současná situace na trhu s obilím a moukou u nás není vůbec příznivá. Minulý marketingový rok umožnil růst cen obilí, ale tyto ceny se nepodařilo promítnout do cen potravin

	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Žito	Oves	Tritikale	Obiloviny celkem	Řepka
Sklizňová plocha (ha)	804 946	56 577	100 806	271 899	24 910	44 211	42 296	1 345 645	371 974
Sklizeno (t)	4 746 271	268 911	483 724	1 384 990	124 209	174 747	205 465	7 388 317	1 115 047
Průměrný výnos (t/ha)	5,9	4,75	4,80	5,09	4,99	3,95	4,86	5,49	3,00

Průměrné ceny obilovin 2011 (Kč/t SZIF)

Týden	25.	27.	30.	31.	32.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.
Pšenice potravinářská	5 835	5 773	5 607	4 465	4 646	4 606	4 808	4 566	4 590	5 005	5 165	4 509	4 377	4 442
Pšenice krmná	4 987	4 796	3 971	3 793	3 814	3 668	3 837	3 722	3 668	3 868	3 876	3 623	3 734	3 614
Žito	6 050	6 069	5 729	4 586	-	4 713	4 613	4 779	5 186	5 386	5 768	5 832	5 902	-

rostlinného i živočišného původu. Proto se také v minulém marketingovém roce ocitla většina mlýnů a pekáren ve ztrátě. V pekárenském průmyslu se odhadují ztráty na necelých 2,5 miliardy korun, v mlýnském průmyslu jsou tyto ztráty sice řádově nižší, ale i tak velmi citelné. K určitému narovnání cen pekárenských výrobků došlo až na začátku května 2011. Ale obchodní řetězce již od zahájení nové sklizně, kdy ceny začaly klesat, vytvářejí tlak na opětovné snížení cen. Otázky cen jsou tedy velmi citlivé.

Přebytek pšenice v ČR je z pohledu bilance velmi vysoký. Za mlýnáře sice signalizujeme určité problémy s pekařskou kvalitou, ale ty v žádném případě nemohou ovlivnit bilanční přebytek, protože potravinářské kvality bude i tak přebytek. Pšenice dosahující kvality A je podle monitoringu k dispozici více jak 46 %. To znamená, že je jí přebytek jak z hlediska domácí spotřeby, tak i z hlediska možného exportu.

Po nové sklizni se cena pšenice ve světě i u nás stále snižuje. V ČR z výchozích 6 tis.Kč/t na sklizňové 5 tis. Kč/t. Individuální nákupy probíhají i za ceny daleko nižší slabě přes 4 tis.Kč, ale ty se zatím projevují v průměrné ceně semiláného obilí minimálně. Průměrné ceny semiláného obilí klesly v srpnu na cca 5300 Kč/t a v září na 4800 Kč/t. Poslední údaje SZIF ale uvádějí cenu potravinářské pšenice za 4500 Kč/t a žita v normové kvalitě za 5800 Kč/t. Poslední údaje naznačují cenu pšenice C 4000 Kč, B 4300 Kč a A 4600 Kč.

I přesto se příliš rychlé snižování cen mouky jeví jako neodpovědné. Protože se očekává euroamerická ekonomická deprese, která potáhne ceny vzhůru.

Rozdíly cen pšeničných mouk jsou na našem trhu značné a jejich vývoj závisí na výchozím stavu. Volně ložená mouka pekařská speciál by se měla držet nad hranicí 7,5 tis. Kč/t. Žito převážně porostlo a budeme ho dovážet za relativně vysoké ceny, zatížené navíc dopravními náklady. Cena žitné mouky by se neměla měnit a spíše hrozí její zvyšování.

Ale zpět k cenám pšenice. Pšenice je pro nás velmi významným exportním artiklem. V posledních dvou letech se jí vyvezlo kolem 1,5 mil. tun. Je otázkou jaká bude poptávka v letošním roce. Ta začala v září stagnovat a odborníci tvrdí, že se obnoví až v lednu. Německo mělo letos výpadek v produkci díky počasí, podle nepotvrzených informací jsou problémy i v Polsku. Přebytky kvalitní pšenice jsou ale také v Maďarsku a na Slovensku a tak bude záležet na podmínkách obchodu. Také je třeba vidět

celkové přebytky v EU a také cenovou úroveň termínovaných obchodů. Zde jsou ceny nižší a při kalkulaci cen dopravy by se mohla cenová úroveň pšenice také snížit na úroveň slabě pod 4 tis. Kč/t.

Jiná situace je u žita. Kvalitního žita je u nás velmi malé množství a věřím, že je již vyprodáno. Určitě budou obchodovány i partie s nevyhovující kvalitou, které budou přimíchávány do kvalitního žita. Cena nevyhovujících partií žita by měla být velmi nízká. Naopak prognóza cen žita z dovozu z Německa je zatím velmi vysoká. Probíhají jednání o dovozu z dalších zemí za nižší ceny, ale při započítání dopravních nákladů je jisté, že průměrné ceny se budou blížit úrovni z minulého marketingového roku.

Výsledky sklizně v České republice.

V ČR bylo sklizeno celkem 7,3 mil.tun obilovin, z toho 4 746 tisíc tun ozimé pšenice, 269 tis. tun pšenice jarní, 124 tis. tun žita a 175 tis. tun ova. Bilance pšenice v potravinářské kvalitě je přebytková a to i přes určité problémy s reologickými ukazateli, které budou vyžadovat lepší výběr partií, kontrolu a také technologické úpravy. Žita kvalitativně vyhovuje pouze 10–15%. Proto bude nutné doplnit bilanci dovozem ze zahraničí. Výsledky sklizně a vliv evropského i světového trhu způsobují postupné snižování cen. U žita s vyhovující kvalitou ceny rostou k úrovni minulého marketingového roku. Dovozy žita z Německa vychází zatím velmi draho.

Svět.

Světová produkce má dle IGC dosáhnout 1808 mil. t (1750 mil. t v roce 2010), spotřeba je odhadována ve výši 1824 mil. t (1791 mil. t v roce 2010) a konečné zásoby mají klesnout na 345 mil. t (359 mil. t v roce 2010).

Produkce pšenice je odhadována ve výši 681 mil. t (pro roce 2010 651 mil. t) a předpokládaná spotřeba 674 mil. t (653 mil. t v roce 2010), konečné zásoby mají v roce 2011 dosáhnout 202 mil. t, tedy o 6 mil. t vyšší než v roce 2010. Produkce pšenice je přibližně na úrovni roku 2009/2010, kdy došlo k propadu cen pšenice.

Největšími producenty pšenice v roce 2011 jsou: EU 137 mil. t, Rusko 56 mil. t, USA 54,7 mil. t, Austrálie 26 mil. t, Kanada 24 mil. t, Ukrajina 22 mil. t, Kazachstán 19 a Argentina 13,5 mil. t.

Světové ceny pšenice klesají, ale v polovině října začaly naopak stoupat.

Produkce tvrdé pšenice dosáhla 35,5 mil. t (34,9 mil. t v roce 2010), spotřeba 36,6 mil. t (36,4 mil. t v roce 2010), konečné zásoby 3 největších světových vývozců mají klesnout na 2,7 mil. t (3,6 mil. t v roce 2010).

Produkce kukuřice má dosáhnout 860 mil. t (828 mil. t v roce 2010), odhad spotřeby je 867 mil. t (842 mil. t v roce 2010) a konečné zásoby mají klesnout na 123 mil. t (127 mil. t v roce 2010), což je nejméně za posledních 5 let.

Produkce ječmene má dosáhnout 134 mil. t (125 mil. t v roce 2010), spotřeba má činit 139 mil. t (138 mil. t v roce 2010), konečné zásoby mají klesnout na 21 mil. t (26 mil. t v roce 2010)

Evropská unie.

V EU 27 odhaduje DG AGRI ve své zářijové zprávě produkci obilovin v roce 2011 ve výši 274,8 mil. t (275,2 mil. t v roce 2010, tzn. -0,1 % meziročně), z toho pšenice 126,4 mil. t (-0,1 meziročně), tvrdé pšenice 7,6 mil. t (-13,6 %), ječmene 50,9 mil. t (-3,5 %), kukuřice 60,8 mil. t (+6,4 %). Z největších producentů obilovin v EU se v roce 2011 očekává meziroční nárůst produkce obilovin ve Španělsku (+10,2 %), Maďarsku (+9,5 %) a Rumunsku

Odhad světové produkce cereálií – srpen 2011

Komodita		Ročník 08/09	Ročník 09/10	Ročník 10/11	Odhad 11/12
Pšenice	Produkce	685	679	651	679
	Obchod	137	128	126	128
	Spotřeba	646	652	657	678
	Hlavní exportéři	68	76	69	65
Kukuřice	Produkce	800	820	824	849
	Obchod	84	86	93	93
	Spotřeba	784	821	846	858
Ječmen	Produkce			125	134
	Obchod				
	Spotřeba			138	139
Cereálie celkem	Produkce	1802	1799	1748	1808
	Obchod	250	240	243	244
	Spotřeba	1735	1770	1791	1824
	Hlavní exportéři	159	170	128	112

Zdroj : IGC k 26.5.2011

Světové trhy – Vývoj světových cen Chicago (Kč/t) termínované obchody

	31. 07. 11	07. 08. 11	14. 08. 11	21. 08. 11	28. 08. 11	04. 09. 11	11. 09. 11	18. 09. 11
Pšenice								
Prosinec 2011	4 460	4 552	4 565	4 759	4 913	4 859	4 739	4 496
Březen 2012	4 653	4 786	4 772	4 932	5 095	5 075	4 965	4 747
Květen 2012			4 869	5 010	5 145	5 154	5 095	4 888
Kukuřice								
Prosinec 2011	4 465	4 742	4 773	4 858	5 066	5 102	5 125	4 844
Březen 2012	4 550	4 830	4 859	4 943	5 140	5 184	5 214	4 938
Květen 2012			4 890	4 970	5 179	5 226	5 259	4 994

Vývoj světových cen obilovin v roce 2011 Chicago (Kč/t) pohotovité zboží

	10. 07. 11	24. 07. 11	07. 08. 11	14. 08. 11	21. 08. 11	28. 08. 11	04. 09. 11	11. 09. 11	18. 09. 11
Pšenice	4 319	4 682	4 575	4 633	4 934	5 033	5 116	5 056	4 961
Kukuřice	5 016	5 225	5 226	5 328	5 274	5 033	5 406	5 551	5 477

Vývoj cen EUR/t na evropských burzách

Země město	24. 3.	14. 4.	12. 5.	16. 6.	30. 6.	25. 8.	15. 9.	29. 9.	13. 10.	27. 10.
Pšenice potravinářská										
Francie Rouen	230,44	246,37	244,30	231,23	193,00	206,43	210,36	198,36	186,79	190,29
Belgie Antverpy	225,00	255,00	254,00	248,00	228,00	–	222,00	214,00	202,00	201,00
Německo Hamburg	232,00	253,00	261,00	235,00	215,00	222,00	219,00	205,00	194,00	195,00
Maďarsko Transdanubia	–	255,01	–	–	–	189,02	180,29	173,74	168,59	165,60
Polsko Slaski	243,10	244,37	253,35	267,80	258,20	187,40	182,61	176,53	179,34	178,79
Rakousko Vídeň	250,00	–	–	–	–	191,00	189,50	188,00	182,50	178,50
Česká republika Brno	225,16	226,88	233,06	242,86	222,53	197,02	193,06	187,76		181,40
Slovensko	251,20	223,02	–	–	232,10	210,52	194,86	–	–	–
Žito potravinářské										
Německo Hamburg	214,00	230,00	240,00	210,00	–	235,00	235,00	228,00	216,00	218,00
Polsko Slaski	181,20	205,01	–	197,52	177,68	163,21	173,01	174,17	198,64	170,80
Česká republika Brno	216,32	213,60	214,28	234,69	213,33	210,57	212,57	200,78		206,10
Slovensko	231,79	234,44	–	–	215,15	216,26	–	–	–	–

Evropské trhy - Vývoj termínovaných cen na burze Matif (Kč/t)

	31.07.11	07.08.11	14.08.11	21.08.11	28.08.11	04.09.11	11.09.11	18.09.11
Pšenice								
Listopad 2011	4 803	4 741	4 805	4 924	5 122	5 031	5 053	4 830
Leden 2012	4 864	4 783	4 836	4 961	5 165	5 049	5 078	4 830
Březen 2012	4 919	4 819	4 860	4 973	5 189	5 067	5 102	4 843
Kukuřice								
Listopad 2011	4 931	4 971	5 029	5 046	5 201	5 151	5 151	5 027
Leden 2012	4 955	5 007	5 077	5 076	5 256	5 224	5 243	5 082
Březen 2012	5 004	5 044	5 126	5 119	5 286	5 272	5 285	5 125
Řepka								
Listopad 2011	10 262	10 021	10 076	10 226	10 335	10 665	10 992	10 838
Únor 2012	10 207	9 972	9 961	10 092	10 201	10 466	10 699	10 531
Květen 2012	10 207	9 972	9 883	10 031	10 146	10 412	10 577	10 384

(+8,4 %), naopak pokles produkce se čeká ve Francii (-5,4 %), Německu (-6,5%), Itálii (-5,4 %) a Polsku (-3,3 %). Celková spotřeba má dosáhnout 271,3 mil. t (271,9 v roce 2010/11), vývozy 21,8 mil. t (31,8 v roce 2010/11), konečné zásoby 30,6 mil. t (37,1 v roce 2010/11).

Vývoz pšenice z EU v roce 2010/11 celkem dosáhl 20 mil. t, největší vývozci pšenice z EU: FR 66 %, DE 15 %, RO 5,2 %.

Pšenice byla v roce 2010/11 z EU vyvážena zejména do Alžírka (21 % vývozu), Egypta (13 %) a Maroka (12 %).

Světové i evropské ceny pšenice klesají. Cenový vývoj je uveden v tabulkách. Podle termínovaných obchodů jsou předpoklady stabilizace současné cenové úrovně.

Srovnání vybraných fungicidních přípravků na bázi inhibitorů syntézy sterolů (DMI) v možné toxicitě aplikace pro pšenici ozimou

/Comparison of selected fungicides based on sterol synthesis inhibitors (DMI) in the possible toxicity of application for winter wheat/

Tvarůžek, L., Spáčilová, V., Vyšehlidová, M.,
Agrotest fyto, s.r.o., Havlíčkova 2787, Kroměříž

Souhrn

Byly provedeny dva typy pokusů:

- 15 DMI fungicidů bylo aplikováno v registrovaných a ve 4 případech dvojnásobných dávkách na porost odrůdy Mulan v plném metání. První část pokusu byla ošetřena v ranních hodinách, druhá totožná v době maximálního slunečního svitu. Ani v jednom případě nebyly nalezeny příznaky fytotoxicity nebo rozdíly mezi časově různými denními hodinami aplikace a zkoušenými přípravky a jejich dávkami. Tyto rozdíly nebyly patrné ani při výnosovém vyhodnocení.
- 70 odrůd pšenice ozimé bylo na počátku metání ošetřeno fungicidní kombinací s obsahem DMI účinných látek. Ošetření bylo provedeno v době maximálního slunečního svitu.

Téměř pětina odrůd vykazovala významné poškození listových pletí, polovina byla bez příznaků. Tato poškození nesouvisela s vývojovými vlastnostmi odrůd určujícími ranost. Je diskutována odrůdově podmíněná reakce na postřiky DMI fungicidy a z toho plynoucí upozornění pro pěstitele na případy, kdy je nutné věnovat zvýšenou pozornost aplikačním podmínkám.

Klíčová slova: pšenice ozimá, DMI fungicidy, odrůda, toxicita

Abstract

Two types of experiments were carried out:

- 15 DMI fungicides were applied in registered rates and 4 fungicides also in double doses in wheat variety Mulan in full heading. The first part of the experiment was treated in the morning, a second identical at the time of maximum sunshine. In neither case were found phytotoxicity symptoms or differences between the various daily time applications and tested products or their rates. These differences were not found also in the yield evaluation.
- 70 varieties of winter wheat were treated at the beginning of earing by a combination of fungicides containing DMI active substances. Treatment was performed at the time of maximum sunshine.

Almost a fifth of the varieties showed significant damage to leaf tissues, half were asymptomatic. This damage was not associated with developmental properties determining earliness of varieties. Varietal response to DMI fungicides is discussed as well as warning for growers to cases where it is necessary to pay attention to application conditions.

Keywords: winter wheat, DMI fungicides, genotype, toxicity